

ПРАВОСЛАВЉУ данас заиста прети велики раскол, који само може свима да штети, никако да користи. То што је расколнике у Украјини недавно признала Грчка црква, а затим и александријски патријарх, погоршава односе у православном свету. Пут изласка из кризе је само један, и биће дуг. Патријарх Вартоломеј би требало да призна грешку што је признао украјинске расколнике, који су основали тобоже нову цркву, и дао им томос, тј. признао аутокефалност. Ту групу људи патријарх Вартоломеј је ослободио греха, а до јуче је јавно говорио да су они расколници и да им није место у православној цркви. Таквим понашањем цариградски патријарх Вартоломеј је дао само аргументе онима који га одавно критикују да жели да постане "источни папа".

Ово, у интервјуу за "Новости", истиче доктор теологије, владика Антоније Пантелић, декан Филозофско-богословског факултета на Руском православном универзитету, који уједно руководи и Подворјем Српске православне цркве у Москви.

***Свима је јасно да је Америка вршила притисак на патријарха Вартоломеја да**

расколницима да томос.

- Патријарх Вартоломеј је очигледно био под јаким притиском Американаца и оног богатог грчког лобија који живи у САД. Цариградска патријаршија је сиромашна, и њу помажу богати Грци повезани са америчким политичарима. Они су правили највећи притисак на патријарха Вартоломеја да промени став и призна расколнике у Украјини. Американци су распиривали конфликт у Украјини и директно вршили притисак на цариградског патријарха да подржи расколнике. Зна се да су емисари из Вашингтона долазили у Истанбул и Кијев.

***□ Цариградска патријаршија у Турској има само 5.000 верника. Да ли су друге цркве могле да јој финансијски помогну?**

- Уверен сам да би друге православне цркве помогле да је патријарх Вартоломеј затражио помоћ. Одабрао је погрешан пут кад хоће да влада православним црквама других народа који живе у дијаспори. Наша црква не жели да неко други управља српским храмовима у иностранству.

***□ Евидентно је да цариградски патријарх жели да буде "источни папа". Како на то гледају у другим црквама?**

- Патријарх Вартоломеј не може да буде "источни папа" јер су православне цркве самосталне, имају своје патријархе. Вартоломеј може да буде само први међу једнакима, дакле први по части, али не и по власти.

***□ Шта значи одлука Руске цркве да се у молитвама више неће спомињати цариградски патријарх?**

- Дипломатским језиком речено, то значи прекид односа. После тога престаје свака сарадња и нема сусрета патријараха. У даљем погоршавању односа затварају се подворја, дакле представништва цркава која су својеврсне амбасаде. Што се тиче Грчке цркве, Москва је прекинула односе са њиховим поглаваром, али ће и даље сарађивати

са оним грчким епископима који то буду хтели. Неки грчки владика може да позове у госте руског владику и обрнуто.

****СПЦ се залаже за поштовање канона, на чему инсистира и Москва. Како ће се то одразити на наше односе са Цариградском и Александријском патријаршијом и Грчком црквом?***

- Српска православна црква је јасно казала да смо ми за поштовање канона, и за нас је новооснована црква у Кијеву расколничка. Али ми не намеравамо да се свађамо и кваримо односе са Цариградском и Александријском патријаршијом, као ни са Грчком православном црквом. Ми се нећемо наћи у ситуацији да бирамо "или - или". Став наше цркве је јасан о тако важном питању као што је аутокефалија: одлука је требало да се донесе на сабору свих православних цркава, и то консензусом, дакле једногласно.

****Да ли сте ви први Србин којем је припала част да буде декан на Руском православном универзитету?***

- Факултет је основан пре 25 година, и до сада сам једини Србин који је обављао и обавља функцију декана. Изабран сам на заседању Савета научног већа, а благословио ме је руски патријарх Кирил. На факултету постоје два главна смера. На првом се изучавају филозофија и теологија, а на другом религијска питања. И пре него што сам постао декан, на факултету сам предавао литургију и канонско право.

****Колико је интересовање студената за ваш факултет?***

- На факултету студира око 200 студената. Било би их и више, али ми немамо свој интернат. Поред основних, имамо и постдипломске студије.

****Како успевате да ускладите обавезе на факултету и у Подворју СПЦ у древном храму Петра и Павла?***

- Три дана сам на факултету, а остало време проводим у нашој цркви Петра и Павла. Обавеза заиста има много, одржавају се многобројни семинари, конференције, штампају се књиге...

▣ *Завршили сте Московску духовну академију?

- Да, у Сергејевом Посаду сам завршио Духовну академију, а затим сам магистрирао на теми "Традиције у богослужењу у Српској православној цркви". Докторирао сам на теми "Односи српске и руске цркве у периоду 1944-1950. у материјалима архива Русије и Руске православне цркве".

▣ *Неспорно је да сте ви обновили Подворје СПЦ у Москви, окупили сте не само Србе, већ и Русе. Како се одразила економска криза на број Срба који долази на богослужење?

- Уз помоћ наших људи обновили смо Подворје, а то је и место које повезује братске народе. У прошлости је било знатно више Срба који су радили и живели у Русији. После економске кризе, њихов број се рапидно смањио, па је логично да је и Срба мање у цркви. Примера ради, пријашњих година смо имали по 40 деце на веронауци у цркви, а сада готово да их нема. Радује ме кад видим да у цркву дођу српски студенти који са родитељима живе у Москви. Разговарајући са нашим грађевинарима у Москви, видим да све теже долазе до посла, и то је разлог што су се многи вратили кућама или отишли у неке друге земље да раде.

▣ *Дуго сте у Русији, много сте путовали. Слажете ли се са оценом да Србе посебно срдечно дочекују у руској провинцији?

- Истина је да су у унутрашњости Русије људи непосреднији, и чим чују да је неко дошао из Србије, одмах кажу: Наш брат је стигао. Био сам тамо где ретко долазе и Руси, у Магаданској области на Далеком истоку, у Иркутској области... Свуда ме питају како данас живи српски народ. Хтео бих да истакнем чињеницу да се са Србима који живе на Косову и Метохији солидарису и за њих брину не само у Московској патријаршији и Кремљу, већ и обични људи широм братске Русије.

***▯ Руски патријарх све чешће јавно говори о проблемима наталитета. Шта би Срби могли да науче од Руса и њиховог патријарха?**

- Иста невоља мучи и нас и Русе, а то је низак наталитет. Руска црква је богатија од наше, па лакше може да помаже у отварању школа и прихватилишта за децу без родитеља. Патријарх Кирил и РПЦ се залажу за смањење броја абортуса и нуде помоћ женама које хоће да роде, али мучи их беспарица. Али, и наша Црква, у складу са могућностима, покушава да помогне у решавању социјалних и других питања. Важно је да се схвати да је бела куга врло опасна, јер би поједини делови Русије, а и Србије, могли да већ кроз десет-двадесет година остану празни.

ПОРОШЕНКОВА УЛОГА

***▯ ДА ли очекујете да патријарх Вартоломеј призна грешку?**

- Није то лако, али би било у интересу православља да патријарх Вартоломеј то уради. Он мора бити свестан тога да треба да допринесе заустављању сукоба у Украјини јер је превише крви проливано и порушено је много цркава. Уосталом, главни украјински расколник, самопроглашени патријарх Филарет, признао је пред новинарима да је целу игру признавања "крње аутокефалности" форсирао бивши председник Порошенко јер му је све то било потребно да победи на изборима.

БИОГРАФИЈА

ВЛАДИКА Антоније, чије је име Драган Пантелић, рођен је у Ваљеву 23. јула 1970. године. Семинарију је завршио 1990. у манастиру Крка. Затим је 1995. са одличним успехом завршио Московску духовну академију. Од 1996. до 2000. био је у манастиру Студеница. Као архимандрит је 2002. изабран за настојника Подворја Српске православне цркве у Москви.

На Православном универзитету предаје и руководи катедром литургије од 2003. године,
а од 2018. је декан Филозофско-

-православног факултета у Москви.

(Вечерње новости)